

| PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>I. KARTA PRZEDMIOTU:</b><br><i>Awangarda wieków dawnych. Teoria, literatura, sztuka</i><br><i>rok II-III, studia licencjackie, semestr I-II</i><br><i>rok I-II, studia magisterskie, semestr I-II</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| CEL PRZEDMIOTU                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1. Prezentacja nowatorskich tendencji estetycznych w teorii estetycznej i literackiej oraz w praktyce twórczej renesansu i baroku.                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 2. Refleksja nad koncepcjami, które rozwijały się na drodze modyfikacji, reinterpretacji, bądź kontestacji podstawowych reguł antycznej estetyki i klasycznej poetyki.                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1. Podstawowa wiedza z zakresu historii literatury powszechnej i historii filozofii od antyku do XVII w.                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| EFEKTY KSZTAŁCENIA                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| K_W18                                                                                                                                                                                                    | zna świat idei, estetyki i pojęć kultury i polskiej od średniowiecza po współczesność (główne nurty, konwencje i prądy filozoficzne epok)                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| K_W21                                                                                                                                                                                                    | rozumie przyczyny i przebieg zmian historycznoliterackich oraz przemian obyczajowych i społeczno-politycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| K_U13                                                                                                                                                                                                    | potrafi zobrazować przemiany wybranych nurtów artystycznych oraz ich ciągłość                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| K_U14                                                                                                                                                                                                    | ma umiejętności analityczno-interpretacyjne, tj. (na podstawie tekstów teoretycznych) potrafi dokonać analiz dawnych i współczesnych tekstów literackich (lirycznych, prozatorskich i dramatycznych); potrafi sformułować problematykę badawczą w odniesieniu do poszczególnych zagadnień oraz stosować wiedzę z zakresu poetyki w analizie literackiej; potrafi przywołać właściwe konteksty i wykorzystywać je w interpretacji utworów |
| K_K01                                                                                                                                                                                                    | ma poszanowanie dla obcych kultur, a jednocześnie krytyczną postawę wobec zjawisk godzących w godność osoby oraz w wartości leżące u podstaw cywilizacji łacińskiej                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| K_K03                                                                                                                                                                                                    | - rozumie i współtworzy kulturę (m.in. literaturę jako jeden z dyskursów kulturowych); harmonijnie łączy i praktycznie wykorzystuje wiadomości z edukacji lingwistycznej i kulturowej                                                                                                                                                                                                                                                    |
| TREŚCI PROGRAMOWE                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>forma zajęć – konwersatorium (K)</i>                                                                                                                                                                  | <b>Liczba godzin</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| K1. Konwencje i nowatorstwo jako dwie przeciwstawne i zarazem komplementarne siły w rozwoju sztuki (zagadnienia wprowadzające)                                                                           | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| K2. Maniera czy natura? Estetyka manieryzmu, zwłaszcza manierystyczne przewartościowania w doktrynie mimesis.                                                                                            | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| K3. <i>Mimesis</i> czy kreacja? Walka z <i>mimesis</i> – wczesnorennesansowe i barokowe sprzeczności wobec odtwórczego wymiaru mimetyzmu i towarzyszące im apoteozy kreacji artystycznej.                | 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| K4. <i>Admirare</i> . Estetyka cudowności; włoska poetyka <i>della maraviglia</i> . Teorie nowości i zaskoczenia – <i>permove</i> i <i>admirare</i> jako podstawowe cele sztuki XVII w.                  | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| K5. Koncept i granice wolności <i>ingenium</i> Europejskie i polskie założenia estetyki konceptualnej                                                                                                    | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| K6. Sztuka jako metafora. Awangardowe koncepcje estetyczne XVII w. Barokowa teoria „śmiałej metafory” Emanuele Tesaura jako reinterpretacja Arystotelesowskiej koncepcji „metafory aktywnej”             | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Suma godzin                                                                                                                                                                                              | 60                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

| NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| 1. Rzutnik multimedialny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                   |
| SPOSOBY OCENY                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                   |
| Podstawą oceny jest aktywny udział w zajęciach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                   |
| OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                   |
| Forma aktywności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
| Godziny kontaktowe z nauczycielem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 60                                                |
| Przygotowanie się do zajęć (czas na lekturę)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30                                                |
| Konsultacje z prowadzącym (dobrowolne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 10                                                |
| SUMA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 100                                               |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>4</b>                                          |
| LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                   |
| <p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <p>Białostocki Jan, <i>„Barok”: styl, epoka, postawa</i>, w: idem, <i>Pięć wieków myśli o sztuce. studia i rozprawy z dziejów teorii i historii sztuki</i>, Warszawa 1959.</p> <p>Białostocki Jan, <i>Pojęcie natury w teorii sztuki renesansu</i>, w: <i>Sztuka i myśl humanistyczna. Studia z dziejów sztuki i myśli o sztuce</i>, Warszawa 1966, s. 44-52.</p> <p>Dubois Claude Gilbert, <i>Wyobrażenia barokowa. Nieco wytycznych wprowadzających w świat upojeń i iluzji, skomponowanych przemyślnie przez barok</i>, przełożył S. Andrysewicz, „Ogród”, 7 (1994), z 1, s. 278-288.</p> <p>Gombrich Ernst H., <i>Sztuka i złudzenie. O psychologii przedstawiania obrazowego</i>, przełożył Jan Zaráński, Warszawa 1981.</p> <p>Gostyńska Dorota, <i>Retoryka iluzji. Koncept w poezji barokowej</i>, Warszawa 1995.</p> <p>Marin Louis, <i>O przedstawieniu</i>, Gdańsk 2011.</p> <p>Markowski Michał Paweł, <i>Pragnienie obecności. Filozofie reprezentacji od Platona do Kartezjusza</i>, Gdańsk 1999.</p> <p>Michałowska Teresa, <i>Poetyka i poezja. Studia i szkice staropolskie</i>, Warszawa 1982.</p> <p>Otwinowska Barbara, <i>„Homo metaphoricus” w teorii twórczości XVII w.</i>, w: <i>Studia o metaforze</i>, pod red. E. Sarnowskiej-Temierusz, Wrocław 1980, s. 31-56.</p> <p>Otwinowska Barbara, <i>Imitacja. Zarys problematyki i ewolucja pojęcia</i>, w: <i>Problemy literatury Staropolskiej</i>, seria II, pod red. J. Pelca, Wrocław 1973, s. 381-458.</p> <p>Panofsky Erwin, <i>Studia z historii sztuki</i>, Warszawa 1971.</p> <p>Sarnowska-Temierusz Elżbieta, <i>Przeszłość poetyki. Od Platona do Giambattisty Vica</i>, Warszawa 1995.</p> <p>Shearman John, <i>Manieryzm</i>, przeł. M. Skibiniewska, Warszawa 1970.</p> <p>Tatarkiewicz Władysław, <i>Dzieje sześciu pojęć</i>, Warszawa 1976.</p> <p>Tatarkiewicz Władysław, <i>Historia estetyki</i>, t. I-III, Wrocław 1962.</p> <p><i>Teoretycy, historiografowie i artyści o sztuce 1600 – 1700</i>, wybrał i opracował J. Białostocki, redakcja naukowa i uzupełnienia M. Poprzęcka i A. Ziemia, Warszawa 1994.</p> <p>Zabłocki Stefan, <i>Powstanie manierystycznej teorii metafory i jej znaczenie na tle poglądów estetycznych epoki w: Estetyka – poetyka – literatura</i>, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1973, s. 119-142.</p> <p>Źródła wiedzy teoretycznoliterackiej w dawnej Polsce. <i>Średniowiecze – Renesans – Barok</i>, wstęp, wybór i opracowanie M. Cytowska i T. Michałowska, Warszawa 1999.</p> <p><b>Literatura zalecana:</b></p> <p>Hathaway Baxter, <i>History of Literary Criticism</i>, New York 1968.</p> <p>Hathaway Baxter, <i>Marvels and Commonplaces: Renaissance Literary Theory</i>, New York 1968.</p> <p>Weinberg Bernard, <i>History of Literary Criticism in the Italian Renaissance</i>, t. I-II, London-Beccles 1961.</p> <p><i>Wonders, Marvels and Monsters in Early Modern Culture</i>, edited by P. G. Platt, Associated University Press 1999.</p> |                                                   |

|                                                            |                                                                                                                                        |                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>PROWADZĄCY PRZEDMIOT (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)</b> |                                                                                                                                        |                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                                                                                                                                           |
| dr Barbara Niebelska-Rajca; bniebelska@kul.pl              |                                                                                                                                        |                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                                                                                                                                           |
| <b>II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY</b>                         |                                                                                                                                        |                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                                                                                                                                           |
|                                                            | Na ocenę 2                                                                                                                             | Na ocenę 3                                                                                                                           | Na ocenę 4                                                                                                                | Na ocenę 5                                                                                                                                                |
| Efekt kształcenia<br>Wiedza                                | Nie zna koncepcji estetycznych renesansu i baroku, nie rozumie przemian myśli teoretycznej, nie zna pojęć używanych w dawnych teoriach | Zna koncepcje estetyczne renesansu i baroku, ale nie rozumie przemian myśli teoretycznej, nie zna pojęć używanych w dawnych teoriach | Zna koncepcje estetyczne renesansu i baroku, rozumie przemiany myśli teoretycznej, zna pojęcia używane w dawnych teoriach | Zna koncepcje estetyczne renesansu i baroku, rozumie nawet najbardziej skomplikowane przemiany myśli teoretycznej, zna pojęcia używane w dawnych teoriach |
| Efekt kształcenia<br>Umiejętności                          | Nie potrafi zobrazować przemian nurtów artystycznych renesansu i baroku; nie potrafi analizować tekstów teoretycznych                  | Potrafi zobrazować przemiany nurtów artystycznych renesansu i baroku; nie potrafi analizować tekstów teoretycznych                   | Potrafi zobrazować przemiany nurtów artystycznych renesansu i baroku; potrafi analizować teksty teoretyczne               | Potrafi zobrazować złożoność przemian nurtów artystycznych renesansu i baroku; potrafi krytycznie analizować teksty teoretyczne                           |
| Efekt kształcenia<br>Kompetencje                           | Nie łączy i nie wykorzystuje praktycznie wiadomości z edukacji kulturowej                                                              | Łączy wiadomości z edukacji kulturowej, ale nie wykorzystuje ich praktycznie                                                         | Łączy wiadomości z edukacji kulturowej i wykorzystuje je w praktyce                                                       | Łączy wiadomości z edukacji kulturowej i w sposób twórczy wykorzystuje je we własnych działaniach kulturowych                                             |
| <b>III. Inne przydatne informacje o przedmiocie</b>        |                                                                                                                                        |                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                                                                                                                                           |
|                                                            |                                                                                                                                        |                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                                                                                                                                           |